

Най-напредъ ще обяснимъ, какъ при операциитѣ лѣкаритѣ постъпватъ, та болниятъ да не губи кръвъ.

Обикновено, ако нѣкой си порѣже прѣста или одраще краката на тѣлото си, изъ порѣзаното или одрасканото мѣсто веднага протича кръвъ. Тази кръвъ изтича изъ жилитѣ, които идатъ отъ сърдцето и се разклоняватъ по цѣлото тѣло. Ето какъ е това разклонение. Изъ сърдцето излизатъ две добели тръби. Едната отъ тѣхъ е по-малка — тя отива само въ бѣлитѣ дробове, а другата — по-голѣма — доставя кръвъ по цѣлото тѣло. Тази голѣма тръба се нарича **аорта**. На края си аортата се разклонява въ две жили. Всѣка отъ тия жили се разклонява на по-тънки жили; тѣзи жилки се разклоняватъ на още по-тънки жилички; тѣзи жилички се разклоняватъ въ най-тънки жилички, които сж прѣснати по цѣлото тѣло. Сжщо като дърво: стъблото му пуца дебели клони, тѣзи клони се раздѣлятъ на по-тънки, а тѣ пуцатъ най-тънки клончета.

Изъ сърдцето кръвта тече въ аортата, изъ аортата въ дебелитѣ жили (тѣ се наричатъ **артерии**), изъ голѣмитѣ артерии въ по-малкитѣ и тѣи нататъкъ, додето, най-после, достигне въ най-тъничкитѣ жилички.

Значи, ако превържемъ аортата на това мѣсто, дето излиза изъ сърдцето така, че да не влиза въ нея кръвъ, то кръвта не ще може да тече по жилитѣ, които се разклоняватъ отъ аортата. Цѣлото тѣло ще бжде обезкървавено, и ние можемъ да рѣжемъ дето искаме по него, безъ да се страхуваме, че ще се пролѣе капка кръвъ.

Но това не може да се направи. Не може да се превърже аортата въ самото начало, защото човѣкъ, като не получава кръвъ нито въ една частъ на тѣлото си, умира. Но ние нѣма защо да превързваме аортата. Най-често става нужда да се оперира (рѣже) нѣкоя малка частъ на тѣлото. Въ такъвъ случай лѣкарътъ-хирургъ най-напредъ намира тая жила (или тия жили), отъ която се разклоняватъ жиличкитѣ въ частта, която ще оперира. Тая жила или тия жили той превързва (а това не причинява никаква вреда на болния). Тогава той отрѣзва или изрѣзва това, което е потрѣбно, безъ да губи болниятъ нито капка кръвъ.

За да се достигне до тая жила, която трѣбва да се превърже, трѣбва, наистина, да се направятъ нѣколко разрѣза, при което ще се пролѣе малко кръвъ, но тя е толкова малко, че нѣма никакво значение.

Ако се прави операция на ржка или кракъ, загубата на кръвъ се избѣгва по други начинъ: ржката или кракътъ отъ долу до горе се овиватъ стегнато съ гумени бинтове. Тѣзи бинтове силно притискатъ члена и изпжждатъ изъ него всичката кръвъ нагоре. Когато по такъвъ начинъ цѣлата кръвъ е отстранена, превързва се силно горе ржката или кракътъ, за да не може кръвта да се връща въ тѣхъ, а гумениятъ бинтъ се махва. Следъ това ржката (или кракътъ) става бледна като на мъртвецъ, и може свободно да се рѣже, безъ да капне кръвъ.